

Prædiken til Påskedag

Matt. 28, 1-8

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Matthæus: Efter sabbatten, da det gryede ad den første dag i ugen, kom Maria Magdalene og den anden Maria for at se til graven. Og se, der kom et kraftigt jordskælv. For Herrens engel steg ned fra himlen og trådte hen og væltede stenen fra og satte sig på den. Hans udseende var som lynild og hans klæder hvide som sne. De, der holdt vagt, skælvede af frygt for ham og blev som døde. Men englen sagde til kvinderne. »Frygt ikke! Jeg ved, at I søger efter Jesus, den korsfæstede. Han er ikke her; han er opstået, som han har sagt. Kom og se stedet, hvor han lå. Og skynd jer hen og sig til hans disciple, at han er opstået fra de døde. Og se, han går i forvejen for jer til Galilæa. Der skal I se ham. Nu har jeg sagt jer det.« Og de skyndte sig bort fra graven med frygt og stor glæde og løb hen for at fortælle hans disciple det. Matthæusevangeliet 28,1-8

Billedbøger

Engang viste jeg mine konfirmander en serie træsnit, som blev lavet engang i middelalderen, og som man kalder for de fattiges bibel. De fattige havde aldrig lært at læse,

så derfor havde man lavet en slags tegneserie til dem, som i enkel form skildrede Jesu liv. Vi sad og kiggede på påskens billeder med Judas' forræderi, måltidet Skærtorsdag aften, Gethsemane, hvor Jesus beder til Gud, mens hans venner falder i søvn, tilfangetagelsen med Judaskysset, forhøret, hvor Pilatus hvidvasker sine hænder, vandringen til Golgata og korsfæstelsen. Trin for trin viste billederne, hvad evangelierne fortæller om Jesu sidste dage. Billeder, som i og for sig kunne tegne et ganske almindeligt menneskes skæbne.

Men så var der til sidst tre billeder, som umiddelbart var anderledes, og som ikke bare handlede om påsken, men om, hvad der siden skete. Der var et billede af opstandelsen, Jesus, der står op af graven, og så var der et af Himmel-farten, man så ham forsvinde op i skyen, det nederste af hans kjortel, kun fodaf-trykket stod tilbage på den lille bjergstump, med disciplene, som knælede i bøn. Og så var der et af pinsen med en due, som svæver ned over disciplene, og ud fra den står en stråleglans eller ildtunger. Helligånden lyslevende. De første billeder beskrev begivenheder, som enhver tilsyneladende uden videre kun-

ne forholde sig til, romer såvel som jøde, kristen såvel som ikke kristen. De handlede om et menneskes tilfangetagelsen, dom og henrettelse.

Det anderledes ved de sidste tre billeder af opstandelsen, himmelfarten og pinse-dag var, at det så åbenbart var troens billeder. Billederne kunne kun fattes i tro. Det så man klart. Det betød også, at alt kunne ske - det var ganske synligt. Opstandelsen, himmelfarten, Helligånden, som dalede ned.

Mattæus' beretning om påskemorgen, som vi har hørt i dag, er et sådant troens billede. Alt kan ske og sker, for se, et mægtigt jordskælv åbner graven, og inde i den sidder en engel. Hans udseende er som lynild, hans klæder hvide som sne. "Frygt ikke!", siger han, "Den, I søger, er her ikke. Han er opstanden, som han har sagt. Kom og se stedet, hvor han lå, og skynd jer og sig til disciplene, at han er opstået fra de døde".

Og glade skynder de to kvinder sig bort. Ligesom der skal to til en god kop kaffe - for at bekræfte rygterne, så skal der altid mindst være to vidner, siger juraen, men de to Maria'er er ikke vidner i juridisk forstand. De er troens vidner. De bærer troens vidnesbyrd videre. Løber afsted med det, som kun rygtet kan løbe. Og pinsen gør dem siden til en løbeild.

På den måde sker der noget med Vorherres liv efter påsken. Han står op af graven ikke bare i kød og blod, men som forkyndelse - som prædikenens løbeild, som også har bredt sig helt herop til os.

Men rent faktisk breder denne løbeild sig også til påskens andre billeder. Til de billeder, som handler om tiden fra Palme-

søndag til Langfredag. Når vi søger mennesket Jesus, den korsfæstedes historie her, så er han her alligevel ikke mere; "han er opstanden".

Ja, ilden breder sig også til Jesu liv i øvrigt, sådan som evangelisterne har fortalt om det. For man opdager nemlig, at ser vi ordentligt på beretningerne for rigtig at lære Jesus at kende som menneske og person, hvordan han egentlig var, og går historisk til værks i kilderne, så får vi nøjagtig samme svar, som englen gav Maria og Maria Magdalene påskemorgen ved graven: "Han er opstanden; han er ikke her!" Fortællingerne om Jesus er fra ende til anden ene og alene blevet troens vidnesbyrd. Vi finder kun Kristus. Vi finder ham, som evangelisterne prædikede, var Guds søn. Ham, som de kun kendte som et evangelium.

Paulus sagde det på en måde: "Altså kender vi ikke mere Kristus efter kødet!" Vi kender ham kun som den opstandne, ville han sige.

Så i virkeligheden er der ikke forskel på billederne i de fattiges bibel. De er lavet af kristne, og hvert billede er en prædiken om Kristus. De fortæller alle som en om den opstandne. Den historiske person, den Jesus, som levede engang, finder vi kun i troens billede. Hvad han har sagt og gjort, ser vi og hører vi kun set og hørt gennem troens øjne og ører.

Han er stået op af graven, og vi kan ikke komme bag om denne begivenhed og derfor ikke bag om troens fortællinger om ham. Og derfor er det allerede den opstandne, som hænger på korset.

Men netop fordi alle billederne er troens

billeder, så opdager vi, hvordan der er en frihed til, at alt kan ske og også sker i Jesu liv. Døve hører, blinde ser og halte springer som hjorte, døde står op af graven, fangne sættes i frihed og evangeliet om syndernes forladelse forkyndes for fattige. Der er ingen grænser for troen. Andet end Gud.

Men løbeilden ender med at fænge i vores eget liv. Efter påske er det heller ikke det samme. Også det tegner sig i et nyt billede. Også det må ses i lyset af englens ord. Også vi må forstå os på en ny måde - som Guds børn, som dem, hvis liv hænger på hans ord, som dem, der hver dag lever af tillids-klæringen i dåben. Som dem, der hver dag står op på hans ord. Vi kan ikke mere se med samme øjne på vores liv, men vi ser det i lyset af opstandelsen - som et nyt liv - et liv i Kristus, som Paulus sagde det. Og sådan som dåben taler om det.

Alt kan ske og sker i dette liv. Umidelbart ser man det ikke. Vi har ingen glorie på hovedet. Vores klæder er ikke lysende hvide. Vi går på jorden. Vi får ikke døve til at høre, blinde til at se, lamme til hoppe rundt, undtagen hvis det lykkes for lægerne. Man ser os ikke fare til himmels eller flammerne stå os ud af munden. Vi står ikke op af gravene, men bliver pænt liggende i dem til den yderste dag.

Og alligevel er livet nyt i vores øjne og et under, fordi Guds rige kom os nær. Og det giver en frihed til at danne troens billeder.

Derfor er der lavet en billedbog også om os, som handler om vores opstandelse, himmelfart og pinseunder, hvor alt kan ske og sker. En bog fuld af herlige billeder. Det er vores

Redaktion
Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
Egevej 4
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
- hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

salmebog. ”Tag det sorte kors fra graven! Plant en lilje, hvor det stod!”, sådan ser vores opstandelse ud, hvor vi får håbets englevin-ger på vor grav for den brudte vandringsstav! Døden har ikke mere magt til at bestemme vores liv.

”Velan, jeg vil til Himlen stige, langt fra min jordeklimp og krop; mit borgerskab er i Guds rige, did stunder jeg og dagligt op”. Sådan ser vores himmelfart ud i Kingos billedbog. Vores tak må gøre en himmelgang, for hvor skal vi ellers rette vores taknemmelighed hen.

”Det ånder himmelsk over støvet, det vifter hjemligt gennem løvet”, sådan ser vores pinse ud, når Grundtvig skal tegne den. Evangeliet har pustet liv i os.

Salmebogen er vi fattiges billedbibel, fattige, fordi vi selv er blevet ordfattige, og det vil sige billedfattige i vores dagligsprog, fordi vores viden-skab har taget kraften og troen fra det.

Men salmebogen ved, at det har været påske, at Kristus er opstanden, og derfor kan alt ske og sker også i den. Ja, der er ingen grænser for dens billeder. Den får vores døde sprog til at stå op af graven. Fordi dens eget sprog altid er foran for den selv. Fordi påskedag går foran Langfredag, fordi vi kun fatter Langfredag ud fra påskedag, og pinse- dag foran påskedag, fordi vi først forstår påsken efter pinse, sådan, at det at gå forud for også betyder at komme før, så at Kristus både er begyndelsen og enden.

Kingo har lavet mange billedbøger, som ikke bare handler om Kristus, men i høj grad om Kingo selv og dermed om vores liv. Det er livsnære, kontante billeder af menne-

skelivet. Kingo maler med kraftige farver og streger og kalder vores dødelige legemer for ormesække. Hans billeder brænder som ild. De får os til at stå op af graven og fare til himlen, når vi har tabt modet. De skærer billederne ind i vores hjerter, når hjerterne er blevet fattige af håbløshed.

Ligger jeg på synden veje,
ligger jeg i armod ned,
deler jeg Coronas leje,
ligger jeg i usselhed,
ligger jeg fortrængt, forhadet
og af verden slet forladt,
skal jeg hus i graven tage,
o, her er dog håb tilbage.

Det varede længe, før Grundtvig fik mod til at tegne sine påskebilleder. Han syntes ikke, han kunne gøre Kingo kunsten efter - få det danske velkendte sprog til at ånde af opstandelse og tegne, hvad evangeliet betyder i det almindelige menneskes liv, så at enhver af os forstår, at Kristus er opstanden, og at det også får os til at stå op og gå. Og netop gå forud for os selv. Sådan kan vi jo det i håbet og troen. Håbet er altid forud for os. Og gør det i billeder. I Troens billeder.

Vores sprog står op af graven, op af håbløsheden og bliver levende. Det er altid forud for os. Vi forsøger at indhente det, men det har altid forspring. Alt har frihed til at ske og sker også, så det ender med, at billederne bliver kød. Bliver til virkelighed i vores eget liv. Ikke alene sådan at vi tager det sorte kors fra graven og planter en lilje, hvor det stod, men dagen opstår af døde. Vi

kender ikke mere os selv, men en sten er væltet fra hjertet - og vi er ude af os selv, som man kan være det af glæde, fordi der altid er håb tilbage for os.

Det er dette uudslukkelige håb og dets billedsprog, som vi tilegner vores børn, når vi, som det hedder med dåben - indpoder dem i Kristus - i den opstandne. Det rækker ud over vores egen håbløshed. Det befaler dem at gå, fordi der altid er noget at gå efter.

I hvert fald er en anden gået forud.

Torkild Rørdam Thaning
pastor emeritus, tidligere Nørre Lyndelse

Salmer:
408, 234, 241, 227, 446, 224